

ଓଁ ଶ୍ରୀ ଗଣେଶାୟ ନମଃ

ପ୍ରାଚୀନ ଭାରତୀୟ ବୈଦିକ ସାହିତ୍ୟ
Vedic Literature of Ancient India

ଶୁକ୍ଳ ଯଜୁର୍ବେଦ ବାଜସନେୟୀ ମାଧ୍ୟନ୍ଦିନ ସଂହିତା

(शुक्ल यजुर्वेद - वाजसनेयी माध्यन्दिन संहिता)
(Shukla Yajurveda - Vaajasaneyi Maadhyandina Samhitaa)

ସଂପାଦନ - ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

Editor – Prakash Pradhan

ଭାଷା - ସଂସ୍କୃତ-ଓଡ଼ିଆ

Language – Sanskrit - Odia

ଶୁଦ୍ଧିକରଣ (Proofreading by)

ଶ୍ରୀ କମଳ ଲୋଚନ ପଣ୍ଡା

ଶ୍ରୀ ଶେଷଦେବ ଦାଶ

ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

ସଂପାଦନା

prakash@scholarshoppe.com

ଶୁଦ୍ଧିକରଣ

ଶ୍ରୀ କମଳ ଲୋଚନ ପଣ୍ଡା

ଜିଲ୍ଲା ଅଧ୍ୟକ୍ଷ, ବୈଦିକ ବ୍ରାହ୍ମଣ ପରିଷଦ,

ସମ୍ବଲପୁର, ଓଡ଼ିଶା

klpandajsg@gmail.com

ଶ୍ରୀ ସେଷଦେବ ଦାଶ

ପୋତାମାରି ଗଡ଼, ସାନଖେମୁଣ୍ଡି,

ଗଞ୍ଜାମ, ଓଡ଼ିଶା

sesanirbhaya@gmail.com

ପିତୃତ୍ବ ଅଧିକାର

।। ଅଥଃ ଷଷ୍ଠିଂଶୋଧ୍ୟାୟଃ ।।

ରତଂ ବାତଂ ପ୍ର ପଦ୍ୟେ ମନୋ ଯୁକ୍ତଃ ପ୍ର ପଦ୍ୟେ ସାମ ପ୍ରାଣଂ ପ୍ର ପଦ୍ୟେ ଚକ୍ଷୁଃ ଶ୍ରୋତ୍ରଂ ପ୍ର ପଦ୍ୟେ ।

ବାଗୋଜଃ ସହୌଜୋ ମୟି ପ୍ରାଣାପାନୌ ॥ ୧ ॥

ୟନ୍ତେ ଛିଦ୍ରଂ ଚକ୍ଷୁଷୋ ହୃଦୟସ୍ୟ ମନସୋ ବାତିତୃଷ୍ଣଂ ବୃହସ୍ପତିର୍ମେ ତଦଧାତୁ ।

ଶଂ ନୋ ଭବତୁ ଭୁବନସ୍ୟ ଯୁୟତିଃ ॥ ୨ ॥

ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱଃ ତସ୍ତବିତୁର୍ବରେଣ୍ୟଂ ଭର୍ଗୋ ଦେବସ୍ୟ ଧୀମହି ।

ଧିୟୋ ଯୋ ନଃ ପ୍ରଚୋଦୟାତ୍ ॥ ୩ ॥

କୟା ନଶ୍ଚିତ୍ର ଆ ଭୁବଦୂତୀ ସଦାବୃଧଃ ସଖା ।

କୟା ଶଚିଷ୍ଟୟା ବୃତା ॥ ୪ ॥

କସ୍ତ୍ୱା ସତ୍ୟୋ ମଦାନାଂ ମଧହିଷ୍ଠୋ ମସ୍ତଦନ୍ନସଃ ।

ଦୃଢା ଚିଦାରୁଜେ ବସୁ ॥ ୫ ॥

ଅଭୀ ଷୁ ଶଃ ସଖୀନାମବିତା ଜରିତୃଋଣାମ୍ ।

ଶତଂ ଭବାସୁଧିଭିଃ ॥ ୬ ॥

କୟା ଦ୍ୱଂ ନ ଉତ୍ୟାଭି ପ୍ର ମନ୍ଦସେ ବୃଷନ୍ ।

କୟା ସ୍ତ୍ରୋତୃଭ୍ୟ ଆ ଭର ॥ ୭ ॥

ଇନ୍ଦ୍ରୋ ବିଶ୍ୱସ୍ୟ ରାଜତି ।

ଶଂ ନୋ ଅସ୍ତୁ ଦ୍ୱିପଦେ ଶଂ ଚତୁଷ୍ପଦେ ॥ ୮ ॥

ଶଂ ନୋ ମିତ୍ରଃ ଶଂ ବରୁଣଃ ଶଂ ନୋ ଭବତୁର୍ଯମା ।
ଶଂ ନ ଇନ୍ଦ୍ରୋ ବୃହସ୍ପତିଃ ଶଂ ନୋ ବିଷ୍ଣୁରୁରୁକ୍ରମଃ ॥ ୯ ॥

ଶଂ ନୋ ବାତଃ ପବତାଃ ଶଂ ନସ୍ତପତୁ ସୂର୍ଯଃ ।
ଶଂ ନଃ କନିକ୍ରଦଘେବଃ ପର୍ଜନ୍ୟୋ ଅଭି ବର୍ଷତୁ ॥ ୧୦ ॥

ଅହାନି ଶଂ ଭବନ୍ତୁ ନଃ ଶଂ ରାତ୍ରୀଃ ପ୍ରତି ଧୀୟତାମ୍ ।
ଶଂ ନ ଇନ୍ଦ୍ରାଗ୍ନୀ ଭବତାମବୋଢିଃ ଶଂ ନ ଇନ୍ଦ୍ରାବରୁଣା ରାତହବ୍ୟା ।
ଶଂ ନ ଇନ୍ଦ୍ରାପୁଷ୍ପା ବାଜସାତୌ ଶମିନ୍ଦ୍ରାସୋମା ସୁବିତାୟ ଶଂ ଯୋଃ ॥ ୧୧ ॥

ଶଂ ନୋ ଦେବୀରଭିଷ୍ଟୟ ଆପୋ ଭବନ୍ତୁ ପୀତୟେ ।
ଶଂ ଯୋରଭି ସ୍ରବନ୍ତୁ ନଃ ॥ ୧୨ ॥

ସ୍ୟୋନା ପୃଥିବି ନୋ ଭବାନୃକ୍ଷରା ନିବେଶନୀ ।
ୟକ୍ତା ନଃ ଶର୍ମ ସପ୍ରଥାଃ ॥ ୧୩ ॥

ଆପୋ ହି ଷ୍ଟା ମୟୋଭୁବସ୍ତା ନ ଉର୍ଜେ ଦଧାତନ ।
ମହେ ରଣାୟ ଚକ୍ଷସେ ॥ ୧୪ ॥

ୟୋ ବଃ ଶିବତମୋ ରସସ୍ତସ୍ୟ ଭାଜୟତେହ ନଃ ।
ଭଶତୀରିବ ମାତରଃ ॥ ୧୫ ॥

ତସ୍ମା ଅରଂ ଗମାମ ବୋ ଯୁସ୍ୟ ଯୟାୟ ଜିନ୍ଧୁଥ ।
ଆପୋ ଜନୟଥା ତ ନଃ ॥ ୧୬ ॥

ଦ୍ୟୌଃ ଶାନ୍ତିରନ୍ତରିକ୍ଷଃ ଶାନ୍ତିଃ ପୃଥିବୀ ଶାନ୍ତିରାପଃ ଶାନ୍ତିରୋଷଧୟଃ ଶାନ୍ତିଃ ।
ବନୟତୟଃ ଶାନ୍ତିର୍ବିଶ୍ୱେ ଦେବାଃ ଶାନ୍ତିର୍ବ୍ରହ୍ମ ଶାନ୍ତିଃ ସର୍ବଂ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିରେବ ଶାନ୍ତିଃ ସା ମା
ଶାନ୍ତିରେଧି ॥ ୧୭ ॥

ଦୃତେ ଦୃଢ଼ମା ମା ମିତ୍ରସ୍ୟ ମା ଚକ୍ଷୁଷା ସର୍ବାଣି ଭୂତାନି ସମୀକ୍ଷତ୍ତାମ୍ ।
ମିତ୍ରସ୍ୟାହଂ ଚକ୍ଷୁଷା ସର୍ବାଣି ଭୂତାନି ସମୀକ୍ଷେ ।
ମିତ୍ରସ୍ୟ ଚକ୍ଷୁଷା ସମୀକ୍ଷାମହେ ॥ ୧୮ ॥

ଦୃତେ ଦୃଢ଼ମା । ଜ୍ୟୋକ୍ତେ ସମ୍ବୃତ୍ତି ଜୀବ୍ୟାସଂ ଜ୍ୟୋକ୍ତେ ସମ୍ବୃତ୍ତି ଜୀବ୍ୟାସମ୍ ॥ ୧୯ ॥

ନମସ୍ତେ ହରସେ ଶୋଚିଷେ ନମସ୍ତେ ଅସ୍ତୁଚିଷେ ।
ଅନ୍ୟାସ୍ତେ ଅସ୍ତୁତପନ୍ଥ ହେତୟଃ ପାବକୋ ଅସ୍ତୁତ୍ୟଧ ଶିବୋ ଭବ ॥ ୨୦ ॥

ନମସ୍ତେ ଅସ୍ତୁ ବିଦ୍ୟାତେ ନମସ୍ତେ ସ୍ତୁନୟିତୃବେ ।
ନମସ୍ତେ ଭଗବନ୍ନସ୍ତୁ ଯତଃ ସ୍ବଃ ସମୀହସେ ॥ ୨୧ ॥

ୟତୋ-ୟତଃ ସମୀହସେ ତତୋ ନୋ ଅଭୟଂ କୁରୁ ।
ଶଂ ନଃ କୁରୁ ପ୍ରଜାଭ୍ୟୋଽଭୟଂ ନଃ ପଶୁଭ୍ୟଃ ॥ ୨୨ ॥

ସୁମିତ୍ରିୟା ନ ଆପ ଓଷଧୟଃ ସନ୍ତ ଦୁର୍ମିତ୍ରିୟାସ୍ତସ୍ତୈ ସନ୍ତ ଯୋଃସ୍ଥାନଂ ଦୈଷ୍ଠି ଯଂ ତ ବୟଂ ଦ୍ବିଷ୍ଣୁଃ
॥ ୨୩ ॥

ତଚକ୍ଷୁର୍ଦେବହିତଂ ପୁରସ୍ତାଚ୍ଛୁକ୍ରମୁଚରତ୍ ।
ପଶ୍ୟାମ ଶରଦଃ ଶତଂ ଜୀବେମ ଶରଦଃ ଶତଃ ଶୃଣୁୟାମ ଶରଦଃ ଶତଂ ପ୍ର ବ୍ରବାମ ଶରଦଃ
ଶତମଦୀନାଃ ସ୍ୟାମ ଶରଦଃ ଶତଂ ଭୂୟଶ୍ଚ ଶରଦଃ ଶତାତ୍ ॥ ୨୪ ॥

ଋଷି, ଦେବତା ଓ ଛନ୍ଦ ବିବରଣୀ

॥ ଋଷି ॥

୧, ୨, ୭-୧୨, ୧୭-୧୯, ୨୧-୨୨, ୨୪ - ଦଧୀତ୍ ଆଧର୍ବଣ | ୩ - ବିଶ୍ୱାମିତ୍ର |
୪-୬ - ବାମଦେବ | ୧୩, ୨୩ - ମେଧାତିଥି | ୧୪-୧୬ - ସିନ୍ଧୁଦ୍ୱୀପ | ୨୦ - ଋଷିସ୍ତୁତା
ଲୋପାମୁଦ୍ରା ||

॥ ଦେବତା ॥

୧ - ବିଶ୍ୱେଦେବା | ୨ - ବୃହସ୍ପତି | ୩ - ସବିତା | ୪-୮ - ଇନ୍ଦ୍ର | ୯-୧୦ - ମିତ୍ରବରୁଣ
ଆଦି | ୧୧ - ଅହୋରାତ୍ର, ଇନ୍ଦ୍ରାଗ୍ନୀ ଆଦି | ୧୨, ୧୪-୧୬, ୨୩ - ଆପ | ୧୩ - ପୃଥିବୀ |
୧୭ - ଲିଂଗୋକ୍ତ | ୧୮-୧୯ - ମହାବୀର | ୨୦ - ଅଗ୍ନି | ୨୧-୨୨ - ଅଗ୍ନି (ପର୍ଜନ୍ୟ) |
୨୪ - ସୂର୍ଯ୍ୟ ||

॥ ଛନ୍ଦ ॥

୧ - ପଂକ୍ତି | ୨ - ନିରୁତ୍ ପଂକ୍ତି | ୩ - ଦୈବୀ ବୃହତୀ, ନିରୁତ୍ ଗାୟତ୍ରୀ |
୪, ୧୨, ୧୪-୧୬ - ଗାୟତ୍ରୀ | ୫ - ନିରୁତ୍ ଗାୟତ୍ରୀ | ୬, ୧୯ - ପାଦନିରୁତ୍ ଗାୟତ୍ରୀ |
୭ - ବର୍ଜମାନା ଗାୟତ୍ରୀ | ୮ - ଦ୍ୱପଦା ବିରାଟ ଗାୟତ୍ରୀ | ୯, ୨୧ - ନିରୁତ୍ ଅନୁଷ୍ଟୁପ |
୧୦, ୨୩ - ବିରାଟ୍ ଅନୁଷ୍ଟୁପ | ୧୧ - ଅତିଶକ୍ତୀ | ୧୩ - ପିପୀଲିକା ମଧ୍ୟା ନିରୁତ୍ ଗାୟତ୍ରୀ
| ୧୭ - ଭୃଗି ଶକ୍ତୀ | ୧୮ - ଭୃଗି ଜଗତୀ | ୨୦ - ଭୃଗି ବୃହତୀ | ୨୨ - ଭୃଗି
ଉଷ୍ଟିକ୍ | ୨୪ - ଭୃଗି ବ୍ରାହ୍ମୀ ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ ||

॥ ଇତି ଷଷ୍ଠିଂଶୋଽଧ୍ୟାୟଃ ସମାପ୍ତଃ ॥

